

A növényvédő szerek körültekintő használata közvetlen szükségletünk a mindannyiunkat érintő kereskedelmi problémák elkerülése érdekében.

Gondoskodjunk közösen a termelés és a kereskedelmi tevékenység biztonságáról azáltal, hogy helyes mezőgazdasági gyakorlatokat alkalmazunk és megfelelően kezeljük a növényvédő szereket.

Növényvédő szeres kezelés

létfontosságú a gazdálkodók és a tárolást végzők részére

Ez a brosúra az olajos magvak kereskedelmével foglalkozó alábbi vállalatok közös fellépésének eredménye:

(A hollandiai Margani, Zsír és Olaj Terméktanács koordinálásával)

- Cargill Magyarország Zrt.
- Glencore Grain Hungary Kft.
- Bunge Zrt.
- Goldkern Kft.
- Toepfer Magyarország Kft.
- Borsod Agroker Zrt.

A kezdeményezést támogatta:

- Het Comité (a holland királyi gabona- és takarmánykereskedők szövetsége)
- COCERAL (az EU gabona- és olajosmag-kereskedőinek szövetsége)
- UNISTOCK (a mezőgazdasági ömlesztett áruk hivatásos értékesítőinek EU-szövetsége)
- FEDIOL (az EU olaj- és fehérje iparága)

Magyarország az olajos magvak jelentős nettó exportálója, különösen a napraforgómag, és kisebb mértékben a repcemag esetében. Ezeket az olajos magvakat főként az Európai Unió (EU) országaiba, elsősorban Hollandiába, Németországba, Ausztriába és Belgiumba szállítják.

Létfontosságú, hogy a magyarországi olajos magvak ne legyenek növényvédő szerrel szennyezettek olyan mértékben, amely nem kompatibilis az EU-szabályozással, azaz nem használható fel biztonságosan élelmiszerként vagy takarmányként.

Növényvédő szerek maximális EU-határértékei *(nem teljes lista)*

REPCEMAG	mg/kg	NAPRAFORGÓMAG	mg/kg
bifentrin	0,1	bifentrin	0,1
klórpírifosz-metil	0,05	klórpírifosz-metil	0,05
cipermetrin	0,2	klórpírifosz-etil	0,05
deltametrin	0,1	cipermetrin	0,2
diklórfosz	0,01	deltametrin	0,05
difenokonazol	0,5	tetrametrin	0,01
fenitrotrion	0,01	diklórfosz	0,01
fludioxonil	0,05	fenitrotrion	0,01
hexaklorobenzol	0,02	malation	0,02
malation	0,02	metalaxil	0,1
metalaxil	0,1	oxadixil	0,02
pirimifosz-metil	0,05	pirimifosz-metil	0,05
tebukonazol	0,30	karbofurán	0,1
		pp'DDT	0,05

ÚTMUTATÓ GAZDÁLKODÓK SZÁMÁRA *(Helyes mezőgazdasági gyakorlatok)*

- ✓ Győződjön meg róla, hogy a növényállományra kijuttatott minden vegyszer esetében betartásra kerülnek a biztonsági várakozási időtartamok. Ellenkező esetben ezekből a vegyszerekből származó növényvédőszer-maradványok maradnak vissza ezekben a magvakban, és nem lehet őket értékesíteni, mivel így nem felelnek meg a 396/2005/EK rendelet előírásainak.
- ✓ Győződjön meg róla, hogy a növényállomány permetezésekor követi az ajánlott dózisokat. Az ajánlottnál nagyobb dózissal végzett permetezés a betakarított magvak magas növényvédőszer-tartalmát okozza, amely eredményeképpen azok nem felelnek meg az EU-s MRL-értékeknek (MRL: maximális szermaradék-határérték).
- ✓ Győződjön meg róla, hogy a magvak szállításához használt szállító járművek teljes mértékben tiszták, és nem szennyezettek olyan vegyszerekkel vagy más mérgező anyagokkal, amelyeket esetleg korábban szállítottak ugyanazon járművel.
- ✓ A gazdaságon belül a vegyszereket a gabonamagvak és a magvak tárolására szolgáló helytől távol kell elhelyezni. A kifolyás/kiszóródás megelőzése érdekében a vegyszereket megfelelően le kell zárni.
- ✓ Győződjön meg róla, hogy a műtrágyák, olajok vagy elektromos folyadékok el vannak különítve a gabonamagvak és magvak tárolásának helyétől.
- ✓ Győződjön meg róla, hogy vetésre szánt magvak el vannak különítve az értékesítésre szánt magvaktól, hogy elkerülhető legyen a növényvédő szerekkel való szennyeződés.

A növényvédő szerek nem megfelelő használata káros hatással lehet a fogyasztók egészségére. Gyakran megakadályozza, hogy olajos magvakat és gabonamagvakat vásároljunk, mivel a rendelet korlátozza számunkra ezeknek a termékeknek az élelmiszer- vagy takarmány-célú értékesítését az EU piacán.

ÚTMUTATÓ TÁROLÁST VÉGZŐK SZÁMÁRA *(Helyes mezőgazdasági gyakorlatok)*

- ✓ A silókat tökéletesen le kell zárni. Győződjön meg róla, hogy nincs olyan szivárgás, amelyen keresztül a tárolt gabonamagvak vagy magvak szennyeződhetnek.
- ✓ Minden egyes alkalommal, amikor újítja meg vagy gabonamag kerül silóba, tisztítsa meg a siló belső falait a keveredés elkerülése érdekében. A siló belső falainak megtisztítása létfontosságú abban az esetben, ha a legutoljára tárolt termék vegyszerekkel kezelt gabonamag vagy mag volt.
- ✓ Tisztítsa meg a szállítási útvonalakat (láncos szállítók, futószalagok stb.) minden egyes alkalommal, amikor változik a szállított áru, különösen, miután növényvédő szerekkel kezelt magvak vagy gabonamagvak haladtak át rajtuk.
- ✓ A foszfín kivételével a tárolás alatt alkalmazandó növényvédő szerek csak a gabonafélék esetében engedélyezettek, az olajos magvak esetében nem. A rovarok ritkán támadják meg az olajos magvakat, ezért nincs szükség védekezésre.
- ✓ Amennyiben a tárolt gabonafélék esetében növényvédő szeres kezelés szükséges, azt nyilvántartásban dokumentálni kell. Ez biztosítja, hogy a folyamat során fennálló esetleges problémákat végig lehessen követni az ellátási láncon, a gazdálkodótól egészen a fogyasztóig. Ennek a nyilvántartásnak tartalmaznia kell az alábbiakat:
  - dátum;
  - permetezés időpontja;
  - vegyszer típusa;
  - dózis;
  - láncos szállítók tisztítása a kezelés után: a kezelő aláírása és a tisztítás típusának bemutatása.
- ✓ Abban az esetben, ha a gabonafélék védelme érdekében a tároló létesítmény berendezéseit lepermetezték, mielőtt napraforgómagot vagy egyéb olajos magvat szállítanának a láncos szállítókon, ellenőrizze alaposan az alábbi elemeket:
  - a korábbi gabonamagvakat eltávolították a szállítószalagokról/láncos szállítókról;
  - a láncos szállítókat/szállítószalagokat letisztították, azokról minden növényvédőszer-maradványt eltávolítottak;
  - a permetező berendezést kikapcsolták;
  - a fűvókák nem csepegnek a szállítószalagok/láncos szállítók felett.

A 396/2005/EK EU-rendelet a fogyasztók védelmének magas szintjét, valamint a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékére (MRL-ek) vonatkozó harmonizált EU rendelkezéseket állapít meg.

A rendelet az Európai Unión belül előállított vagy felhasznált friss és feldolgozott élelmiszerekre vagy takarmányokra vonatkozik, amelyekben növényvédőszer-maradványok lehetnek jelen.

Az egyes növénykultúrákra és növényvédő szerekre vonatkozó MRL-értékek az EU-honlapján rendelkezésre álló adatbázisban található meg. Az MRL-értékek az összes EU-nyelven megtekinthetők növénykultúráként, növénykultúra-csoportonként, növénykultúra-kódok szerint vagy növényvédő szerek szerint.

Lásd: http://ec.europa.eu/sanco_pesticides/public/index.cfm

Ezekről az ellenőrzésekről dokumentált bizonyítéknak kell rendelkezésre állnia

MIT TEHETÜNK MÉG?

- A gabonamagvak tárolása során csak foszfint alkalmazzon. Ez egy alacsony szermaradványú növényvédő szer, mely a napraforgó és egyéb olajos magvak esetében is jóvá van hagyva.